

Jogerős ítélet „az Iszlám Állam terroristája ügyében”

Az emberiesség elleni bűntett miatt H. F. ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a mai napon kihirdetett ítéletével a Fővárosi Törvényszék ügydöntő határozatát annyiban változtatta meg, hogy pontosította a bünszervezetben elkövetés megjelölését, az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának lehetőségét kizárta, továbbá a járulékos kérdésekben kiegészítette és helyesbítette a törvényszéki rendelkezéseket. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A Fővárosi Törvényszék a 2020. december 03. napján kihirdetett ítéletével H. F. szír állampolgár vádlottat bűnösnek mondta ki - a vád tárgyává tett bűncselekményeket egységesen értékelve - bünszervezetben és társtettesként elkövetett emberiesség elleni bűntettben. Ezért őt életfogytig tartó, fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és Magyarország területéről végleges hatályú kiutasításra ítélte azzal, hogy a vádlott legkorábban 30 év után bocsátható feltételes szabadságra.

Az elsőfokú bíróság nem jogerős ítéletében megállapított tényállás lényege szerint a Szíriai Arab Köztársaság fővárosában, Damaszkuszban 2011. március 15-én kormányellenes tüntetések kezdődtek, amelyek eleinte békések voltak, az ország stabilitását nem veszélyeztették. A tüntetések elsősorban a szunnita vallási felekezethez és a kurd etnikumhoz tartozó területek egy részén voltak jellemzőek. A békés tiltakozásokat kihasználva a szalafiták egy idő után fegyveres támadásokat hajtottak végre a rendvédelmi szervezetek karhatalmi feladatokat ellátó alegységei ellen, majd 2011 nyarára a lakossági tüntetések áterjedtek az ország déli területeiről a nyugati és az északi térségekre is.

2012. év első felére az ellenzék és a kormányerők közötti heves összecsapások eszkalálódtak. A tüntetések az ország több térségére is kiterjedtek, és a rendszer megdöntését célul kitűző fegyveres harccá váltak. A központi vezetés nélkül, elszigetelten harcoló ellenálló csoportokat a rezsim katonai alakulatok bevetésével igyekezett felszámolni.

2012. év elején az országban megjelentek a szélsőséges nézeteket valló fegyveres csoportok, amelyek a feszült biztonsági helyzetet kihasználva, támadásaik révén igyekeztek növelni befolyásukat.

2012. év végére a válság polgárháborúvá vált és 2013. évben országszerte folytatódtak a haderő és az ellenzéki fegyveresek összecsapásai. 2014. évben a szemben álló felek egyike sem volt képes döntő csapást mérni a másik oldalra.

2003-ban Irakban jött létre a Jama at al-Tawid wal-Jihad terrorszervezet, amely elsősorban iraki kormányzati célpontokat, külföldieket, azokkal együttműködő irakiakat és síita közösségeket támadtak, majd 2004-ben hűségesküvet tettek az al-Kaidának és kezdték őket Iraki al-Kaidaként (IAQ) emlegetni. A szervezet 2005. és 2007. év között rendkívül aktív műveleti tevékenységet folytatott, majd több másik szunnita ellenálló csoporttal létrehozták a Muzsahid Súra Tanácsot, amely kikiáltotta az Iraki Iszlám Államot (ISI). Az Iraki Iszlám Állammal kevésbé szimpatizálók létrehozták a nemzetközi közösség által fegyverzetileg is támogatott Ébredési Mozgalmat, amely háttérbe szorította ISI-t.

A szíriai polgárháború kirobbanását követően a szervezet újra aktivizálta magát, megerősödött és a szíriai válság egyik szereplőjévé vált. Kezdetben a békés demonstrációk mozgatóereje volt, majd elkezdte fegyverrel támogatni a tüntetőket. Az ISI jelentős befolyást szerzett a szunnita

területeken, egyfajta megoldást kínált az elnyomottak részére és jelentős mértékben bővítette sorait. 2014. év első felében felvette az Iraki és Levantei Iszlám Állam – vagy Iraki és Szíriai Iszlám Állam – (ISIL/ISIS/DAESH) nevet, és június 29-én Moszulban kikiáltotta a kalifátust. A terrorista szervezet terjeszkedése során soha nem látott erőszakot, megfélemlítést alkalmazott a lakosság köreiben.

Az ISIS/DAESH szervezetre a rendkívüli kegyetlenség és a modernkor vívmányainak maximális kihasználása volt jellemző, aktív propagandát folytatott az interneten és a közösségi oldalakon. A civil lakosság sérelmére elkövetett kegyetlen kivégzéseket – nyilvános lefejezéseket, torokelvágásokat, halálra kövezéseket, mélybe taszításokat, főbelövéseket, fejjel lefelé lógatásokat, keresztények esetében keresztre feszítéseket – videóra rögzítették, és azokat a lakosság megfélemlítése céljából az interneten terjesztették.

A szervezet egyértelmű célja volt, hogy jelentős területeket vonjon ellenőrzése alá a közel-keleti régióban, valamint az afrikai kontinensen, és az adott területen lévő államok alkotmányos, társadalmi és gazdasági rendjének megváltoztatása által létrehozza és működtesse az iszlám alapú, elsősorban szunnita többségű saját államformáját, a kalifátust, egységesen bevezetve az iszlám vallást, az egyéb vallásfelekezetekhez tartozók erőszakkal történő áttérésre kényszerítésével.

A vádlott pontosan meg nem állapítható időpontban csatlakozott az ISIS/DAESH terrorszervezethez, ahol egy kisebb csoport vezetője lett. Az ISIS/DAESH terrorszervezet 2015. év májusában vonult be a Szíria középső részén lévő Homs kormányzósághoz tartozó Al-Sukhnah városába, ahol a vádlott is élt a családjával. A város elfoglalásával a terrorszervezet célja az volt, hogy előretolt harcálláspontot hozzon létre a Palmira irányába tartó offenzíva előkészítése érdekében. A városba történt bevonuláskor a városból 1800 család menekült el. Az ISIS/DAESH 26 polgári személyt, köztük nőket és gyerekeket végzett ki, tíz személy esetében lefejezéssel.

A városba való bevonuláskor a helyismerettel rendelkező vádlott feladata volt többek között azon személyek összeírása, akik kormánytisztviselőként a meglévő rezsimnek voltak a tagjai, illetve támogatták azt. A vádlott csoportja berontott a kiválasztott házakba, megkísérelték elhurcolni az ott lakókat, vagy el is hurcolták, majd a város piacterén kivégezték őket. A házakat, ahonnan elhurcolták az embereket, vagy amely házakból elzavarták az ott lakókat, valamint az elmenekültek házait a terrorszervezet birtokba vette és kiírta, hogy az az ISIS/DAESH tulajdona.

2015. május 14-én a délutáni órákban egy fegyveres csoport élén a vádlott és társa behatoltak az egyik helyi imám házába, és őt a város piacterére hurcolták, ott egy késsel lefejezték, majd fejét magasba emelték miközben Allahot éltették. A városlakókat fegyverrel arra kényszerítették, hogy a piacra menjenek, és nézzék végig a kivégzést. A csoport egyik tagja az áldozat kivégzéséről videófelvételt készített, és azt az internetre feltették.

Ezenkívül a vádlott több személy kivégzésében közreműködött, továbbá megpróbált fiatalokat toborozni az ISIS/DAESH terrorszervezetbe.

A vádlott a családjával 2015. év végén elhagyta Szíriát, és embercsempészek segítségével Törökországba ment, ahol 2016. január első napjaiban menekültként regisztrálták. Törökországból 2016 nyarán ugyancsak embercsempészek közreműködésével Görögországba ment állapotos feleségével és két leánygyermekével, ahol ugyancsak menekült státuszt kaptak.

A kihirdetett elsőfokú ítélettel szemben az ügyész a vádlott terhére jelentett be fellebbezést annak érdekében, hogy a másodfokú bíróság a vád tárgyává tett cselekményt az emberiség elleni bűntett mellett terrorcselekmény bűntettének is minősítse, továbbá állapítsa meg, hogy a vádlott vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége kizárt. A vádlott és védője felmentés céljából jelentett be fellebbezést.

A másodfokú eljárás keretében megtartott nyilvános ülésen az ügyészség képviselője, továbbá a vádlott és védője is fenntartotta az indítványát. Az utolsó szó jogán azonban a vádlott azt elismerte, hogy az ISIS tagja volt.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet felülbírálata során megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék a bizonyítást teljeskörűen lefolytatta, a tanúkat kihallgatta, a szükséges okiratokat beszerezte, majd ítéletében indokolási kötelezettségének is eleget tett. A másodfokú bíróság kizárólag annyiban egészítette ki az elsőfokú ítélet indokolását, hogy a vádlott személyével és aktív cselekvőségével csak egyetlen – mobiltelefonnal is felvett – kivégzést hozott összefüggésbe, míg a vád tárgyává tett egyéb haláleseteket az Iszlám Államhoz mint bűnszervezethez kötötte, amelynek a vádlott is tagja volt.

Az ítélet tábla a törvényszék által megállapított történeti tényállást csak kisebb, az érdemi tartalmát és a büntetőjogi minősítést nem érintő helyesbítésekkel pontosította. Megállapította, hogy a lefejezéssel végrehajtott kivégzés, valamint egyéb, Szíria területén elkövetett cselekményei alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére.

A másodfokú bíróság abban is egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy a vád tárgyává tett cselekmények kizárólag emberiség elleni bűntettnek minősülnek, így nem osztotta a vádhatóság jogi álláspontját, miszerint a vádlott magatartása egyidejűleg a terrorcselekmény bűntettét is megvalósította, mivel az irányadó tényállás alapján ez a büntetőjog egyik alapelvébe, az úgynevezett kétszeri értékelés tilalmába ütközött volna.

Az emberiség elleni bűntett elkövetéséért az elsőfokú bíróság törvényesen ítélte a vádlottat életfogytig tartó szabadságvesztésre, azonban tévedett, amikor a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről rendelkezett. A törvény kötelező rendelkezése értelmében abból ki kell zárni a terhelteket, amennyiben az emberiség elleni bűncselekményt bűnszervezetben követi el, ezért az ítélet tábla H. F. vádlott büntetését tényleges életfogytiglani szabadságvesztésre változtatta meg.

A másodfokú ítélet a mai napon jogerős.

Budapest, 2021. október 11.

*Fővárosi Ítélet tábla
Sajtótitkárság*